

“Trulītes” Torņu cīņās

“Trulītes” – Dace Rukšāne, Daiga Brakmane, Linda Dambeniece.

Foto: L. Dambeniece

Pulksten 5.50 novērotā niedru stērste.

Foto: L. Dambeniece

Komanda “Trulītes” (Daiga Brakmane, Dace Rukšāne, Linda Dambeniece) Torņu cīņās šogad piedalījās otro reizi. Pērn komandas nosaukums un sastāvs bija nedaudz citādāks, bet lietas būtību tas nemaina. Piedalīšanās Torņu cīņu “Tautas klasē”, iespējams, nešķiet glaimojoša, jo pierasts, ka šīs sacensības ir “lielo ornitologu” padarīšana. Tā nav! “Tautas klase” ir lielisks veids, kā apmierināt savu azartisko putnu vērošanas interesi jaukā kompānijā. Piedalīšanās tieši šajā klasē var būt arī kā savu spēju pārbaude, ja piedalīties “lielo ornitologu” 24 stundu sacensības binoklis vēl neceļas.

Ja tu vēl šaubies, vai nākamgad piedalīties, mēs pastāstīsim, kā mums gāja.

2016. gada 22. maija agrs rīts. Trīs “Trulītes” nesen tikušās pie degvielas uzpildes stacijas netālu no Spilves lidostas. Tālāk – cauri Bolderājas pēcnakts dzīvei ar saulespuķu sēklu mizām un izsmēķiem, kā arī jauniešiem un ne tikai jauniešiem kostīmos – uz torni cīnīties.

No stāvvietas jau redzams mūsu nākamo četru stundu vērošanas punkts. Esam labi nodrošinājušās: ziemas bikses, siltas jakas, vilnas

zeķes, cepurītes. Pretī nāk pāritis, rokās sadevušies, kailām pēdām, nesen nobaudījuši, iespējams, saullēktu.

Uzkāpjam tornī. “Nu, tad tagad arī sākam, ja? Cik pulkstenis?” – 4.48.

- 4.48 baltā cielava
- 4.48 vārna
- 4.49 lakstīgala
- 4.49 niedru strazds
- 4.49 Seivi ļauķis
- 4.54 meža pīle
- 4.55 žagata
- 4.58 laucis

Dace teleskopā ierauga lapsu. Kamēr viņa izseko tās rīta soli, teleskopa skata laukā parādās arī lija. Lapsa mūs izklaidē lielāko rīta cēliena daļu.

- 4.59 niedru lija
- 5.00 ķivīte
- 5.01 lielais baltais gārnis
- 5.06 sudrabkaija

Daugavgrīvas dabas liegums šopavasar piedzīvojis plašu kūlas ugunsgrēku, cietis ir arī niedrājs apkārt putnu vērošanas tornim. Kad drudzainā pirmo sugu pierakstīšana ir norimusi, sākam uzmanīgi vērot apkārtni. Un ir! – mazs, dzeltens punktiņš apdegušajos kārkklos. Teleskopi un binokļi tiek pavērsti nepieciešamajā

virzienā. Uzreiz kāda nomurmina: “Dzeltenā cielava,” bet Dace steidzīgi atver “Kolinsu”¹ un priecīgi iesaucas: “Ziemeļu pasuga! Man pirmā!”

- 5.30 dzeltenā cielava – *thumbergi*
- 5.31 somzīlīte
- 5.39 jūras krauklis
- 5.46 svīre
- 5.50 niedru stērste

“Kuš!” ir pavēle, kas noteikti tiek ievērota jebkurā tornī sacensību laikā. Ja kuš, tad kuš, jo kāds kaut ko ir sadzirdējis. Šoreiz mūsu pieklušana ļauj sadzirdēt lielo dumpi, kas pudelē iepūš vien trīs reizes. Iedomājies tik, kas notiktu, ja mēs nebūtu pieklusušas!

- 5.51 lielais dumpis
- 5.58 melnais meža strazds
- 5.58 kajaks
- 6.00 krauķis – redzējām tikai divas
- 6.16 mērkaziņa
- 6.19 paugurknābja gulbis

Paugurknābja gulbji mums visām sagādā prieku līdz brīdim, kad, beigūšas sacensības, pļāpājām pie automašīnām, un mums pāri galvām pārlaižas ziemeļu gulbju bariņš.

¹ Mullarney K., Svensson L., Zetterstrom D., Grant P.J. 2000. The Most Complete Guide to the Birds of Britain and Europe. London: Harper Collins Publishers, 399 pp.

6.19 lauku zvirbulis
6.39 mazais svilpis

Mazais svilpis ir pirmā suga, ko Lindai bija problēmas saklausīt. Tornī iestājas nepacietīgs klusums, pēkšņi sadzirdam gan lidostu un lidmašīnu, kas tikko pacēlušies, gan tuvumā esošās ostas ikdienas trokšņus, bet mazais svilpis klusē. Uzreiz pēc nopūtas, ka nu šo sugu nevarēs ierakstīt, visas sadzirdam skanīgo “nice to meet you” – ir!

6.47 mājas strazds
6.47 lielais ķīris
6.52 bezdelīga
7.01 čuņčiņš
7.22 kovārnis
7.24 žubīte
7.27 vītītis

Vītītis ir nākamā suga, ko Linda nedzirdēja pirmajā reizē. Ir jau gana vēls rīts, traucē gan pilsētas trokšņi, gan niedru strazdi, kas,

šķiet, darbojas ar saules baterijām un nu ir gana uzlādējušies. No meža puses uzpūš vējš, niedru strazdi ievēl elpu, uz pāris sekundēm iestājas klusums, un ar vēja brāzmu tiek atpūsta vītīša vīterošana.

7.47 apmeklētājs Agnis Bušs
7.47 lielā zilīte
7.57 zivju gārnis
8.03 dzeguze

Torņu cīņas ir par kopā būšanu un putniem. Vienalga – 24 stundu sacensības vai “Tautas klase”, putnu vērošana ir lielisks veids, kā pavadīt laiku, kā baudīt tuvojošos vasaru un “noķert” nelielu adrenalīna devu. Ja šaubies – nekautrējies, nākamgad pamēģini!

“Trulītes” – DAIGA BRAKMANE,
DACE RUKŠĀNE,
LINDA DAMBENIECE
Autores adrese: linda@putnidaba.lv

Pelēkā vārna, kas fotografēta ar *Swarovski Optik* piešķirto teleskopu un ieguvusi uzvarētājas godu digiskopijas kategorijā.

Foto: L. Dambeniece

“Trulītes” ar vēsu minerālūdens glāzi svin četru stundu beigas.

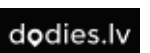
Foto: L. Dambeniece

Sacensību noslēgums tika pavadīts tās pašas dienas vakarā mājīgajās restorāna “3 pavāri” telpās. Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstītājās 13. sacensībās piedalījās 10 pieredzējušo putnu vērotāju komandu (pavadot torņos 24 stundas, 39 dalībnieki) un četras “Tautas klases” komandas (pavadot torņos 4 stundas, 15 dalībnieki), kuras kopā novēroja 170 putnu sugu un torņos uzņēma 286 apmeklētājus. Pirmo reizi “Torņu cīņu” vēsturē visas trīs galvenās godalgas (uzvaru pieredzējušo klasē, kā arī nominācijās “Draudzīgākā komanda” un “Interesantākais novērojums”) ieguva viena komanda – “Himantopus himantopus” no Kaņiera ezera torņa. “Tautas klasē” pirmo vietu ieguva komanda “Pupuķotājas”. Lasi vairāk: www.tornucinas.lv.

Nākamās “Torņu cīņas” notiks 2017. gada 20.–21. maijā. Dienakts putnu vērošanas sacensības Torņu cīņas 2016 organizēja Latvijas Ornitoloģijas biedrība sadarbībā ar Latvijas vides aizsardzības fondu, “3 pavāru” restorānu, Karšu izdevniecību Jāņa sēta, SIA Motacilla, Swarovski Optik, Draugiem.lv, Māri Strazdu, iGoTerra.com, Sunbird Apps, Dodies.lv un Dabas aizsardzības pārvaldi.

Māris Strazds

Summary

Team *Trulites* in The Battle of Towers / Linda Dambeniece/

Team *Trulites* (Daiga Brakmane, Dace Rukšāne Linda Dambeniece) participated in the birdwatching competition The Battle of Towers (Torņu cīņas) for the second time. Participation in the hobby class, probably does not sound flattering, because this competition is usually something for “major ornithologists”. Not true! Participation in this particular class allows you to test your abilities in bird watching. The overall winning team was *Himantopus himantopus* and winner of the hobby class was team *Pupuķotājas* (Hoopoeists). More about the competition: www.tornucinas.lv.